

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СПРАВАМИ

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 12.10.2023 № 5

Голова вченої ради

Академік НАМН України

Д. мед. н. старш. наук. співр.

Дмитро ДЯЧУК

 2023 р.

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації
за спеціальністю 222 «Медицина»
(курс «Організація і управління охороною здоров'я»)
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Концепція освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я» в Державній науковій установі «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Постанови Кабінету Міністрів від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Видавництво «Соцінформ». - К.: 2010.), Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.11.2014 № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2), Наказу МОЗ України від 25 липня 2022 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України «Про подальше

удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами) від 22.07.1996 р. № 166.

Мета навчання: набуття слухачами і розвиток у них нових інтегральних, загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для самостійного вирішення складних спеціалізованих завдань та проблем професійної діяльності в межах спеціальності 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я»), що характеризуються невизначеністю умов і вимог, та виконувати професійну діяльність на керівних посадах в закладах охорони здоров'я; забезпечення рівня теоретичної та практичної підготовки лікаря – спеціаліста за програмою підвищення кваліфікації (курс «Організація і управління охороною здоров'я») відповідно до кваліфікаційних характеристик; надання допомоги при підготовці до атестації на відповідну кваліфікаційну категорію.

Проектною групою висококваліфікованих наукових працівників Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами підготовлена освітня програма підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Програма базується на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, теоріях та інших результатах сучасних наукових досліджень, на даних науково-доказового менеджменту в сфері охорони здоров'я, у межах яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами (далі - ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС) має суттєві переваги для навчання слухачів за вказаною програмою підвищення кваліфікації, а саме:

– є державною науковою установою із взаємопов'язаними під єдиним керівництвом видами діяльності за КВЕД-2010:

86.10 Діяльність лікарняних закладів (основний)

85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.

72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук

85.42 Вища освіта;

– наявність висококваліфікованих викладачів, які мають фахову освіту, наукові ступені та вчені звання, значний досвід практичної роботи у сфері підвищення кваліфікації з організації і управління охороною здоров'я;

– наявність достатньої клінічної бази в структурі ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, де здійснюється практична підготовка майбутніх керівних кадрів закладів охорони здоров'я;

– розвинена інфраструктура: інклюзивний доступ для осіб з особливими потребами; використання площ для надання освітніх послуг, комп'ютерні лабораторії, бібліотека, спортивний, тренажерний зали;

– наявність відповідного навчально-методичного та інформаційного забезпечення для використання активних форм навчання та інформаційних технологій у навчальному процесі;

– можливість продовження навчання в ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС на наступному (освітньо-науковому, науковому) рівні вищої освіти, підвищення кваліфікації та безперервного професійного розвитку за обраною спеціальністю.

Проведення освітньої діяльності в ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС базується на положеннях:

- 1) Концепції безперервної освіти впродовж життя;
- 2) орієнтації на задоволення освітніх потреб осіб, які навчаються, відповідно до їх інтересів, здібностей та потреб суспільства;
- 3) надання можливостей набуття особою спроможностей виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості в межах спеціальності;
- 4) урахування вимог до атестації лікарів відповідно до Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» зі змінами;
- 5) створення інноваційного освітнього простору на основі сучасних освітніх та інформаційних технологій.

Набуття особою нових компетентностей на основі здобутої вищої освіти та практичного досвіду та підтримка здатності виконувати завдання та обов'язки шляхом підвищення кваліфікації здійснюється на основі запиту роботодавців (закладів ДУС та інших установ і закладів охорони здоров'я, які надають медичну допомогу та здійснюють медичне обслуговування населення) і є складовою післядипломної освіти.

Для забезпечення освітньої діяльності ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС у своїй структурі має Навчальний центр «Інститут післядипломної освіти», потужності якого дозволяють залучити значний науковий потенціал ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС та забезпечити високий рівень практичного спрямування освітнього процесу на основі постійного зворотного зв'язку із замовниками освітніх послуг.

Викладацьку діяльність у ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС здійснюють наукові працівники та лікарі, які мають наукові ступені та вчені звання, вищу лікарську категорію, а також стаж професійної діяльності за спеціальністю «Медицина». На сьогодні в ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС працює 59 наукових працівників: серед яких 20 докторів медичних наук (2 академіка НАМН України, 2 член-кореспондента НАМН України, член-кореспондент НАПН України, 14 професорів, 2 доцента, 3 старших наукових співробітників) та 28 кандидатів наук та докторів філософії (6 доцентів, 1 старший науковий співробітник). Окрім того, 31 лікарів клінічних структурних підрозділів мають науковий ступінь кандидата наук.

Організаційно-методичною та клінічною базою для забезпечення освітнього процесу є клінічні підрозділи ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС. Клініка ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС акредитована МОЗ України на вищу категорію (сертифікат серія МЗ №013516, 2017 р.).

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами (надалі – ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС), яка за Статутом та відповідно пп. 6 і 7 ст. 18 Закону України «Про освіту», положень Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої

діяльності», здійснює освітню діяльність у сфері охорони здоров'я, що включає:

навчання в інтернатурі осіб з вищою освітою (ліцензія затверджена наказом МОН України № 1436-л від 07.09.2018 р.);

підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (ліцензія затверджена наказом МОН України № 1111 від 15.09.2016 р., освітньо-наукова програма акредитована, Сертифікат про акредитацію 5643, дійсний до 01.07.2029 р.).

Розробка та впровадження програм післядипломної освіти лікарів у Центрі підвищення кваліфікації «Інститут післядипломної освіти» ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, зокрема, програми підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») здійснюється з урахуванням конкретних потреб закладів охорони здоров'я, наукових установ у керівних кадрах сфери охорони здоров'я та згідно з номенклатурою лікарських спеціальностей, затвердженою Наказом Міністерства охорони здоров'я України 22 лютого 2019 року № 446 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1753), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 р. за № 294/33265.

Програма підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») враховує мотиваційні механізми набуття та розвитку інтегральних, загальних і професійних компетентностей лікарів в управлінській діяльності, опанування методик навчання та виховання підлеглих, упровадження в практичну діяльність досягнень науки, передових форм і методів роботи та основ наукової організації праці, можливості працевлаштування на керівних посадах осіб, які отримали документ лікаря-спеціаліста.

Для більш ефективного функціонування навчально-науково-практичного простору в ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС розроблено та схвалено Вченою радою Концепцію розвитку дистанційної освіти, яку успішно впроваджено в 2014 році та використовується в теперішній час.

Навчальний процес відбувається відповідно до навчально-календарного плану за очно-дистанційною формою навчання, що дозволяє забезпечити:

- гнучкість – дозволяє слухачам при засвоєнні теоретичного матеріалу займатися у зручний для себе час, у зручному місці і в зручному темпі. Кожен може вчитися стільки, скільки йому особисто необхідно для освоєння матеріалу й отримання необхідних знань за обраними дисциплінами;

- модульність – в основу програм підвищення кваліфікації закладено модульний принцип. Це дозволяє з набору незалежних навчальних курсів формувати навчальний план, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам;

- паралельність – навчання проводиться при поєднанні основної професійної діяльності з навчанням, тобто «без відриву від виробництва»;

- опанування практичних навиків і семінари проводяться на базі освітніх структур та клінічних підрозділів і складає 36-40 годин очного навчання.

Курси підвищення кваліфікації відбуваються за дистанційною та аудиторною формою за встановленим для кожного напрямку терміном.

Умови організації навчального процесу повністю узгоджуються з основними засадами Положення про дистанційне навчання (Наказ МОН України від 25.04.2013 № 466 та Наказ МОН України від 30.10.2013 № 1518).

Довготривалі (більше 72 годин) курси підвищення кваліфікації лікарів зі спеціальності 222 «Медицина» передбачають навчання за відповідною медичною спеціальністю незалежно від кваліфікаційної категорії (спеціаліст, друга, перша, вища) з метою підвищення кваліфікації у міжатестаційний період.

Система управління якістю у ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС чітко відпрацьована і сертифікована відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 (сертифікат № UA. С.377-19, виданий ДП «Укрметртестстандарт» 2019 р.)

Атестація на визначення знань і практичних навичок за результатами навчання за програмою підвищення кваліфікації проводиться особам, які успішно завершили навчання.

За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям видається сертифікат встановленого зразка.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації
за спеціальністю 222 «Медицина»
(курс «Організація і управління охороною здоров'я»)
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Освітня програма у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я», розроблена робочою групою наукових працівників Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами (далі – ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС) у складі:

Голова робочої групи – Дячук Дмитро Дмитрович, директор ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, головний науковий співробітник наукового відділу організації медичної допомоги, академік НАМН України, д. мед. н., ст. наук. співр., Заслужений лікар України;

Члени робочої групи:

Зюков Олег Леонідович, головний лікар, заступник директора з клінічної роботи, головний науковий співробітник наукового відділу організації медичної допомоги, д. мед. н., професор, Заслужений лікар України;

Горачук Вікторія Валентинівна, головний науковий співробітник наукового відділу організації медичної допомоги, д. мед. н. професор, Заслужений працівник охорони здоров'я України;

Ошивалова Олена Олександрівна, заступник головного лікаря з організаційно-методичної роботи та якості надання медичної допомоги, д. мед. н. доцент;

Кондратюк Наталія Юріївна, завідувач наукового відділу організації медичної допомоги ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС, к. мед. н. доцент.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Керівник Управління охорони здоров'я та санаторно-курортних закладів Державного управління справами Слободянюк Дмитро Павлович.

2. Директор Національного інституту серцево-судинної хірургії мені М. М. Амосова, Академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України Лазоришинець Василь Васильович.

I. ВСТУП

Освітня програма у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я» розроблена з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами) від 22.07.1996 р. № 166.

Цільова група: лікарі, які закінчили первинну спеціалізацію (інтернатуру) за спеціальністю 222 «Медицина»; лікарі, які не працювали більше трьох років за спеціальністю 222 «Медицина».

Форма підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна.

Мета програми: набуття слухачами та вдосконалення у них раніше набутих інтегральних, загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для самостійного вирішення складних спеціалізованих завдань та проблем професійної діяльності за напрямом «Організація і управління охороною здоров'я» у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», що характеризуються невизначеністю умов і вимог, та виконувати професійну діяльність на керівних посадах в закладах охорони здоров'я; підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки лікаря спеціальності 222 «Медицина», який працює на керівних посадах відповідно до кваліфікаційних характеристик; надання допомоги при підготовці до атестації на відповідну кваліфікаційну категорію.

Освітню програму у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я» затверджено Вченою радою ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС (протокол від 12 жовтня 2023 р. № 5) з урахуванням пропозицій за результатами громадського обговорення та роботодавців.

Освітня програма у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я», вводиться в дію

наказом директора ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС після затвердження Вченою радою ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС.

Уведено в дію вперше.

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я»)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Рівень та складник освіти	Післядипломна освіта (підвищення кваліфікації)
Спеціальність	-
Кваліфікація	Лікар
Обсяг освітньої програми	468 годин/15,6 кредитів ЄКТС
Передумови вступу	Лікарі, які закінчили інтернатуру за спеціальністю 222 «Медицина»; лікарі, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма здобуття	Очна та очно-дистанційна (дистанційна форма в режимі реального часу)
Наявність акредитації	-
Мова	Українська
Працевлаштування та академічні права випускників	Робота в закладах охорони здоров'я на керівних посадах, кваліфікаційні вимоги до яких передбачають підвищення кваліфікації за профілем професійної діяльності та за спеціальністю. Безперервний професійний розвиток, тематичне удосконалення, навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти
Термін дії освітньої програми	01 січня 2024 року – 30 грудня 2028 року

Інтернет-адреса розміщення програми	постійного опису освітньої	http://clinic.gov.ua/
-------------------------------------	----------------------------	---

**III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧІВ,
ПЕРЕДБАЧЕНИХ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ
у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за
спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною
здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я»**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній діяльності в галузі знань 22 Охорона здоров'я, або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування в щоденній професійній діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 3. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 4. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами та їх представниками.</p> <p>ЗК 5. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 6. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 7. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 8. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя, працівників і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових навколишнього середовища (вода, повітря, харчові продукти і т. д.).</p>

	<p>ЗК 9. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 10. Спроможність збирати інформацію про організацію медичної допомоги та аналізувати отримані дані.</p> <p>ЗК 11. Спроможність інтерпретувати результати медико-статистичних досліджень.</p> <p>ЗК 12. Спроможність визначати: поточний стан розвитку системи управління закладом; вплив чинників зовнішнього і внутрішнього середовища на системні процеси; ризики управлінської діяльності та підходи до управління ними.</p> <p>ЗК 13. Спроможність до визначення тактики, методів та засобів до організації діяльності закладу в надзвичайних ситуаціях.</p> <p>ЗК 14. Спроможність володіння загальними підходами до управління ресурсами охорони здоров'я, зокрема, кадровими, інфраструктурними, інформаційними, матеріально-технічними, фінансовими тощо.</p>
<p>Професійні компетентності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Організувати систему охорони здоров'я та її складові частини.</p> <p>ПК 2. Приймати управлінське рішення і забезпечувати його реалізацію.</p> <p>ПК 3. Організувати службу інформації, працювати інформацією з різних джерел.</p> <p>ПК 4. Застосовувати комплекс медико-статистичних методів для обробки та аналізу матеріалів.</p> <p>ПК 5. Забезпечувати комплексний підхід до управління персоналом.</p> <p>ПК 6. Визначати тип особистості та інтертипні відносини в колективі</p> <p>ПК 7. Використовувати економічні важелі управління охороною здоров'я.</p> <p>ПК 8. Забезпечувати наукову організацію праці.</p> <p>ПК 9. Впроваджувати в практику раціональні форми управління підсистемами охорони здоров'я.</p> <p>ПК 10. Забезпечувати організацію охорони праці.</p>

За результатами опанування програми лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати основи стратегічного планування в галузі охорони

здоров'я, механізми реалізації державної політики з управління системою охорони здоров'я в Україні, підходи до децентралізації управління закладами охорони здоров'я.
ПРН 2. Використовувати міжнародні медико-соціальні правила. Застосовувати Міжнародну конвенцію про карантинні хвороби. Володіти навичками організації профілактичних та протиепідемічних заходів у закладі охорони здоров'я.
ПРН 3. Організовувати апарат управління як складову частину системи. Використовувати технологію розробки та прийняття управлінського рішення.
ПРН 4. Вміти організовувати проведення моніторингу даних як інформаційного ресурсу закладу охорони здоров'я та надавати оцінку результатів.
ПРН 5. Знати й контролювати дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я
ПРН 6. Реалізовувати систему менеджменту якості організацій. Використовувати Національні та міжнародні стандарти на системи управління якістю, стандарти акредитації закладу охорони здоров'я як інструменти підвищення ефективності діяльності. Розуміти підходи до підвищення якості шляхом участі в Національній премії з якості в сфері охорони здоров'я.
ПРН 7. Реалізовувати теоретичні основи управління кадровим ресурсом організації.
ПРН 8. Запроваджувати й використовувати культуру управління як складову частину менеджменту на всіх рівнях управління закладом охорони здоров'я.
ПРН 9. Запровадити й контролювати організацію діяльності кадрової служби закладу охорони здоров'я.
ПРН 10. Забезпечувати організацію експертизи тимчасової непрацездатності в закладі охорони здоров'я, паліативної та хоспісної допомоги.
ПРН 11. Визначати ризики та підходи до профілактики поширення СНІДу та вірусних гепатитів в закладі охорони здоров'я та серед контингенту населення, яке обслуговується закладом.
ПРН 12. Визначати ризики та підходи до профілактики поширення туберкульозу в закладі охорони здоров'я та серед контингенту населення, яке обслуговується закладом.
ПРН 13. Організовувати невідкладну медичну допомогу населенню при надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру.
ПРН 14. Організовувати невідкладну медичну допомогу населенню з наслідками травм і ушкоджень в умовах бойових дій.
ПРН 15. Уміти налагодити й підтримувати логістику екстреної медичної допомоги населенню.
ПРН 16. Запроваджувати реабілітаційну допомогу в закладах охорони здоров'я в гострому, післягострому та віддаленому періоді травм, хвороб та різних патологічних станів.

Матриця відповідності професійних програмним результатам навчання

ПРН/ ПК	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	*		*	*		*				*					*	*
2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
6	*			*		*	*			*					*	*
7	*					*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
8	*		*	*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
9	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

IV. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
у сфері післядипломної освіти з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Державна політика в охороні здоров'я	0,77/23	залік
Теми занять			
<p>1. Загальні принципи реформування систем охорони здоров'я в Європейському регіоні та в Україні.</p> <p>2. Порівняльний аналіз систем охорони здоров'я. Основні моделі систем охорони здоров'я. Підходи до аналізу систем охорони здоров'я та їх реформування.</p> <p>3. Механізми провадження державної політики з охорони громадського здоров'я.</p> <p>4. Основи державної політики і стратегії в галузі охорони здоров'я. Історичні аспекти реалізації принципів державного управління в сфері охорони здоров'я. Пріоритети державної політики в сфері охорони здоров'я України в умовах надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру.</p> <p>5. Концептуально-методологічні засади аналізу державної політики та державного управління з перебудови сфери охорони здоров'я.</p> <p>6. Удосконалення управлінських механізмів державної підтримки системи охорони здоров'я в Україні.</p>			
ОК 2	Громадське здоров'я як основа управління системою охорони	1,93/58	залік

	здоров'я		
Теми занять			
<p>1. Теоретичні основи і розвиток науки та навчальної дисципліни "Громадське здоров'я".</p> <p>2. Формування політики громадського здоров'я, нормативно-правова база.</p> <p>3. Концепція здоров'я населення: чинники, що його зумовлюють, основні показники та методи оцінки. Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я.</p> <p>4. Моніторинг та оцінка в системі громадського здоров'я. Біостатистика.</p> <p>5. Організація епіднагляду і контролю за інфекційними та неінфекційними захворюваннями. ВІЛ-інфекція, туберкульоз.</p> <p>6. Готовність до надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я. Міжнародне здоров'я. Біотероризм.</p> <p>7. Основні оперативні функції громадського здоров'я.</p> <p>8. Екологічне здоров'я. Оцінка екологічних ризиків і управління ними.</p>			
ОК 3	Наукові основи управління системою охорони здоров'я.	1,33/40	залік
Теми занять			
<p>1. Еволюція менеджменту. Класична, поведінкова, кількісна теорії менеджменту. Інтегровані підходи до управління. Еволюція поглядів на суть менеджменту.</p> <p>2. Менеджер в системі охорони здоров'я. Ролі та особливі характеристики менеджера. Розподіл управлінської праці. Відмінності між менеджером та підприємцем. Соціально-етичні аспекти менеджменту.</p> <p>3. Загальна характеристика, технологія і організація процесу управління.</p> <p>4. Фази процесу управління. Практика застосування системного та процесного підходів в управлінні.</p> <p>5. Технологія розробки та прийняття управлінського рішення. Експертна оцінка управлінського рішення.</p> <p>6. Комплексний підхід до удосконалення управління здоров'ям населення. Сутність, особливості та специфіка управління.</p> <p>7. Основні напрями та завдання вдосконалення системи управління. Значущість управління в системі охорони здоров'я.</p> <p>8. Управління змінами в організації. Стадії процесу організаційних змін. Модель процесу успішного управління організаційними змінами.</p> <p>9. Організація апарату управління як складової частини системи.</p>			
ОК 4	Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я	1,24/37	залік
Теми занять			
<p>1. Інформація в діяльності системи охорони здоров'я. Застосування статистичних методів з метою обробки і аналізу інформації.</p>			

2. Інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення в системі управління охороною здоров'я.
3. Управлінський облік як інформаційна технологія забезпечення керованості медичної допомоги. Інформаційні потоки.
4. Медичні інформаційні системи. Електронний документообіг. Штучний інтелект в медицині.
5. Мережеві технології в сфері охорони здоров'я. Телемедицина.
6. Медичні апаратно-комп'ютерні системи. Використання для обстеження та моніторингу стану пацієнта.
7. Огляд основних прикладних програм медичного призначення.

ОК 5	Медичне право	1,3/39	залік
-------------	---------------	--------	-------

Теми занять

1. Законодавство України про охорону здоров'я: сучасний стан. Права та обов'язки медичних працівників та пацієнтів.
2. Охорона праці та здоров'я медичних працівників. Організація праці персоналу. Робочий час та час відпочинку працівників. Дисципліна праці.
3. Укладання трудового договору з працівниками охорони здоров'я.
4. Колективний договір в закладах охорони здоров'я.
5. Шляхи запобігання і протидії корупції посадовими особами системи охорони здоров'я.
6. Характеристика організаційно-правових форм господарської діяльності в охороні здоров'я.

ОК 6	Економічні основи менеджменту, фінансовий менеджмент	1,6/48	залік
-------------	--	--------	-------

Теми занять

1. Організація фінансово-економічної служби закладу охорони здоров'я. Завдання, функції та напрями діяльності фінансового менеджменту закладу охорони здоров'я.
2. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту закладу охорони здоров'я.
3. Ціноутворення в умовах ринкової економіки. Визначення валових витрат закладу охорони здоров'я. Визначення вартості лікування пацієнта у стаціонарі.
4. Управління прибутком медичного підприємства. Аналіз прибутковості надання медичної послуги та комплексу медичних послуг. Ефект виробничого важеля. Організація державних закупівель у галузі охорони здоров'я.
5. Досвід функціонування обов'язкового та добровільного медичного страхування в країнах Європейського Союзу.
6. Основи маркетингу в охороні здоров'я. Концепції маркетингу. Інструменти маркетингового планування. Аналіз сильних і вразливих сторін організації. Стратегії розвитку.
7. Розробка маркетингових рішень. Заходи щодо проведення інноваційної політики. Процес розробки нової медичної послуги/продукту. Підготовка бізнес-плану в охороні здоров'я.

8. Економічні аспекти функціонування системи охорони здоров'я. Роль Національної служби здоров'я України у фінансуванні медичних послуг. Забезпечення фінансової доступності населення до медичної допомоги.

9. Розрахунок економічної ефективності лікувальних і профілактичних заходів. Клініко-економічний аналіз в охороні здоров'я. Аналіз фінансового стану закладу охорони здоров'я.

ОК 7	Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів охорони здоров'я	1,43/43	залік
-------------	--	---------	-------

Теми занять

1. Планування потреб для забезпечення життєдіяльності закладу охорони здоров'я.
2. Управління матеріальними ресурсами закладу охорони здоров'я.
3. Логістичні принципи управління матеріальними ресурсами.
4. Нормування матеріальних ресурсів як чинник мінімізації витрат та максимізації доходів.
5. Визначення експлуатаційних витрат закладу. Поняття «виробничі запаси», «матеріальні ресурси» та «предмети праці».
6. Матеріально-технічне забезпечення та його планування.
7. Соціальна інфраструктура та підходи до управління нею в закладі охорони здоров'я.
8. Управління системою технічного обслуговування закладу охорони здоров'я.
9. Охорона праці та техніка безпеки. Інфекційна безпека закладу охорони здоров'я. Управління безпекою інфраструктури та робочого середовища в умовах надзвичайних ситуацій та військових подій.

ОК 8	Управління якістю медичної допомоги	1,27/38	залік
-------------	-------------------------------------	---------	-------

Теми занять

1. Історичні етапи розвитку менеджменту якості товарів і послуг. Теорія тотального менеджменту якості.
2. Принципи управління якістю. Основні характеристики систем управління якістю.
3. Законодавчі основи управління якістю медичної допомоги в Україні.
4. Ліцензування медичної практики. Національні і міжнародні системи акредитації.
5. Доказова медицина як інструмент забезпечення якості медичної допомоги. Стандартизація в охороні здоров'я.
6. Роль міжнародних стандартів ISO серії 9000 у створенні систем управління якістю в закладах охорони здоров'я
7. Методологічні підходи до розробки, впровадження та удосконалення системи управління якістю в закладах охорони здоров'я.
8. Невідповідності дій лікаря. Безпека пацієнта і працівника закладу охорони здоров'я.

ОК 9	Управління персоналом, культура	1,33/40	залік
-------------	---------------------------------	---------	-------

	управління		
Теми занять			
<p>1. Кадрові ресурси охорони здоров'я. Провідні фактори формування кадрових ресурсів охорони здоров'я в Україні. Шляхи подолання кадрового дефіциту.</p> <p>2. Старіння та гендерні особливості трудових ресурсів. Регіональна забезпеченість трудовими ресурсами.</p> <p>3. Планування персоналу. Завдання та методи планування персоналу. Вибір кадрової стратегії. Внутрішньоорганізаційні та зовнішні фактори кадрового планування. Формування кадрового резерву. Планування та управління кар'єрою.</p> <p>4. Основні цілі, принципи, функції оцінки персоналу. Методи оцінки персоналу. Технології оцінки персоналу. Комплексна оцінка керівників і спеціалістів.</p> <p>5. Використання психологічних методів управління. Соціально-психологічні проблеми групової діяльності.</p> <p>6. Конфліктні ситуації в діяльності системи, їх виникнення та подолання. Застосування психологічних основ ділового спілкування.</p> <p>7. Індивідуально-психологічні особливості особистості (керівника та співробітників). Соціально-психологічні проблеми групової діяльності.</p> <p>8. Організаційна культура: поняття, засади. Методологічні основи культури управління.</p>			
ОК 10	Організація та управління медичною допомогою населенню	3,13/94	залік
Теми занять			
<p>1. Законодавче та нормативно-правове регулювання організації медичної допомоги населенню.</p> <p>2. Організація первинної медичної допомоги населенню. Роль територіальних громад у профілактиці хвороб, підтримці та відновленні здоров'я населення.</p> <p>3. Організація спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги населенню. Госпітальні округи. Організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я.</p> <p>4. Організація екстреної медичної допомоги населенню.</p> <p>5. Організація паліативної медичної допомоги населенню.</p> <p>6. Організація реабілітаційної допомоги населенню.</p> <p>7. Взаємодія закладів охорони здоров'я та Центрив громадського здоров'я в забезпеченні санітарного та епідемічного благополуччя населення.</p> <p>8. Організація медичної допомоги матерям і дітям.</p> <p>9. Організація медичної допомоги населенню працездатного віку. Профілактика професійних хвороб. Організація роботи Лікарсько-трудової експертної комісії та Медико-соціальної експертної комісії.</p> <p>10. Організація медичної допомоги населенню старших вікових груп. Стратегії здорового старіння.</p> <p>11. Організація медичної допомоги військовослужбовцям та мирному населенню, яке постраждало від техногенних, природних катастроф і</p>			

військових подій.

12. Законодавчі та нормативно-правові відмінності в організації медичної допомоги населенню в державному, приватному та відомчому секторах надання медичної допомоги. Підходи до формування єдиного медичного простору.

Підсумковий контроль		0,27/8	іспит
Разом		15,6/468	

Для виконання цієї програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття (кейси, дидактичні воркшопи, ділові ігри), семінарські заняття, круглі столи (дискусійні панелі), а також самостійна робота слухачів.

Порядок та методи оцінювання результатів навчання: підсумкова оцінка визначається за 200-бальною шкалою та обчислюється як сума балів, здобутих слухачем за результатами поточного контролю під час занять та виконання самостійної роботи (система дистанційного навчання платформа Moodle), а також підсумкового контролю у формі іспиту.

Проміжний контроль знань здійснюється за рахунок годин, передбачених на семінарські заняття.

Для визначення рівня засвоєння програми курсу спеціалізації з терміном навчання 468 годин передбачено підсумковий іспит (8 годин).

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестація на визначення знань і практичних навичок за результатами підвищення кваліфікації у сфері післядипломної освіти за спеціальністю 222 «Медицина» (курс «Організація і управління охороною здоров'я») галузі знань 22 «Охорона здоров'я» проводиться слухачам, які повністю виконали програму.

Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок, формується наказом директора ДУС.

За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям видається сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми теорії менеджменту, маркетингу та фінансів : наукові ідеї та механізми реалізації : Матеріали всеукраїнської (із зарубіжною участю) наукової конференції / Донецький національний технічний університет / Покровськ: ДВНЗ «ДонНТУ», 2021. 378с.

2. Бідняк В. А. (2019). Застосування форм державного фінансового контролю при розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним використанням бюджетних коштів у галузі охорони здоров'я. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 4(88), 218-226. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.218-226>.

3. Борщ В. І. Сучасна парадигма системи управління персоналом закладу охорони здоров'я. Економіка та управління національним господарством. 2019. № 1(69). 73-79.

4. Дейнега О. В., Дейнега І. О. Імплементация маркетингової концепції в діяльність органів публічного управління. Інфраструктура ринку. 2021. Випуск 52. С. 83–89. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/16.pdf.

5. Децик ОЗ, Кольцова НІ, Стовбан ІВ, Золотарьова ЖМ, Ціхонь ЗО, Федорків НБ., Ковальчук РЄ. Вибрані лекції з громадського здоров'я. Навчальний посібник. Івано-Франківськ; 2019. 273 с.

6. Економіка охорони здоров'я [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Житомир: , 2021. – 288 с.

7. Інституційні засади і маркетингові імперативи сталого розвитку: Колективна монографія. / [Ред. Т.М. Борисова, Г. Л. Монастирський]. Тернопіль: «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 340 с.

8. Камінська Т. М. Особливості брендингу на ринку медичних послуг. Бренд-менеджмент: маркетингові технології : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 11 березня 2021 р. Київ, 2021. 394 с.

9. Кравцова Тетяна, Лащенко Оксана, Кравцов Олег. Використання маркетингового підходу в діяльності органів публічного управління медичною сферою //Аспекти публічного управління. Том 9 № 4 2021. С.72-84.

10. Кравчук І. І., Присяжнюк О. Ф., Веселовський О. Б. Удосконалення управління персоналом закладів охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2020. № 2. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7626>

11. Міщук А.А., Гаврилюк А.О., Жарлінська Р.Г., Даценко Г.В., Сорокоумов В.П., Котуза А.С. Особливості удосконалення надання медичних послуг в Україні. Світ Медицини та Біології. 2019. №3(69). С. 39-43.

12. Міщук А.А., Жарлінська Р.Г., Гаврилюк А.О., Даценко Г.В., Даценко Ю.О. Ефективність управління персоналом в умовах реформування охорони здоров'я в Україні. Priority directions of science development: abstract of the 2nd International Scientific and Practical Conference. November, 25-26, 2019, Lviv. Львів, 2019. С. 476-481

13. Нетудихата К. Л., Погромський В. О., Михайлова Т. М. Кадрова діагностика як інструмент оцінки ефективності кадрового менеджменту закладу сфери охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2021. № 8. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9171>.

14. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навч. посібник / Шутурмінський В. Г., Кусик, Н. Л., Рудинська О. В. - Одеса: Вид. Гельветика, 2020. - 176 с.

15. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Ханік Ю.-Б. Р. Поняття публічного маркетингу та приклади його застосування в Україні. Інвестиції : практика та досвід. 2020. № 1. С. 155–158.

16. Ровенська В. В., Саржевська Є. О. Управління персоналом закладів охорони здоров'я в нових умовах господарювання та перспективи розвитку в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2019. № 3 (57). 162-168.

17. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2020 році (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств

України). Статистичний збірник. Київ: Державний комітет статистики України, 2020. 88 с.

18. Ханік Ю.-Б.Р. Публічний маркетинг : класифікація, алгоритм проведення та формування загальної системи. Інвестиції : практика та досвід. 2021. № 10. С. 142–146.